

KOMITET POLITYKI NAUKOWEJ

Opinia Komitetu Polityki Naukowej o sprawozdaniu z działalności Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej za rok 2025

Dotyczy: oceny sprawozdania z działalności Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej, w związku z obowiązkami Komitetu Polityki Naukowej wynikającymi z art. 340 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2024 r. poz. 1571, z późn. zm.).

Komitet Polityki Naukowej, po wnikliwym zapoznaniu się przedstawionym sprawozdaniem, zauważa co następuje:

Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej w 2025 r. kontynuowała realizację celów strategicznych na lata 2024–2030, w szczególności w zakresie wspierania umiędzynarodowienia szkolnictwa wyższego i nauki. Komitet Polityki Naukowej wysoko ocenia działalność NAWA w roku sprawozdawczym. Agencja realizowała 61 działań, obejmując wsparciem ponad 6000 beneficjentów indywidualnych oraz ponad 800 projektów instytucjonalnych. Na podkreślenie zasługuje utrzymanie szerokiej skali aktywności programowej mimo istotnego zwiększenia zakresu obowiązków ustawowych.

Komitet pozytywnie ocenia również rozwój instrumentów, które mają znaczenie długofalowe dla jakości działania Agencji. Za szczególnie istotne należy uznać konsekwentne wzmocnienie systemu ewaluacji. W 2025 r. przeprowadzono ponad 40 badań ankietowych, zebrano >15 000 ankiet, uruchomiono nowe badania obejmujące użytkowników systemu SYRENA (platforma NAWA do obsługi spraw związanych z oceną zagranicznych świadectw i dyplomów) i uczestników kursów adaptacyjnych, a także przygotowano zestaw standaryzowanych kwestionariuszy. Komitet uznaje systematyczne pozyskiwanie opinii beneficjentów i użytkowników usług NAWA za jeden z najmocniejszych elementów działalności Agencji, ponieważ sprzyja ono doskonaleniu oferty programowej i lepszemu dopasowaniu działań do potrzeb środowiska akademickiego. Za istotne KPN uznaje zwiększenie finansowania w programie Partnerstwa strategiczne NAWA ponad pierwotne założenia i dalszy rozwój programu Lektorzy NAWA.

Jednocześnie Komitet wskazuje na istotne zagrożenie dla dalszej realizacji podstawowej misji NAWA, wynikające z nałożenia na Agencję nowych obowiązków ustawowych związanych z ustawą wizową. W 2025 r. liczba obsługiwanych przez NAWA spraw wzrosła o prawie 60 % (przy nikłym zwiększeniu zatrudnienia ~7%). Skala tego obciążenia pokazuje, że NAWA została zobowiązana do wykonywania dużej liczby zadań administracyjnych, które w dłuższej perspektywie mogą ograniczać możliwość koncentracji na działaniach bezpośrednio związanych z celami strategicznymi. Komitet odnotowuje, że Agencja podejmowała działania dostosowawcze, w tym rozbudowę systemu SYRENA oraz zwiększenie zatrudnienia ze 119 (2024 rok) do 127 (2025 rok) etatów. 153 etaty planowane są dopiero w końcu 2026 r. Równocześnie wskaźnik fluktuacji kadr wzrósł z około 16 % w 2024 r. do ponad 20 % w 2025 r., co może wskazywać na utrzymujące się napięcia organizacyjne, być może związane z nadmiarem zadań związanych z przyjmowaniem i procedowaniem wniosków dotyczących uznawalności zagranicznego wykształcenia. W ocenie Komitetu konieczne jest dalsze

KOMITET POLITYKI NAUKOWEJ

wzmocnienie potencjału kadrowego, organizacyjnego i informatycznego NAWA, tak aby nowe zadania ustawowe nie odbywały się kosztem zadań kluczowych dla umiędzynarodowienia polskiej nauki i szkolnictwa wyższego.

Komitet Polityki Naukowej rekomenduje pozytywną ocenę działalności NAWA za rok 2025. Jednocześnie zasadne jest wyraźne wskazanie potrzeby dalszego wzmocnienia zasobów Agencji oraz stałego monitorowania wpływu nowych obowiązków ustawowych na realizację jej celów strategicznych. Szczególnie ważne jest utrzymanie i rozwijanie systemu badań ankietowych oraz ewaluacji działań NAWA, ponieważ stanowi on ważną podstawę doskonalenia oferty Agencji i jakości obsługi beneficjentów.

prof. dr hab. Ewa Gruza
Przewodnicząca KPN
Warszawa, dn. 22 kwietnia 2026 r.